

מסיבה פומבית של ועדת העשור ביום החג

יאת, מפעם לפעם, היה מתעורר איוה דון קישוט אחר, מחפש לו שנסו פגשו ומנסה להלחם בטחנות הרוח הירושלמיות, המסתר בבות מהר ברוח של הרי יהודה, אך הטוהר נות לאט, לאט, לאט.

דון קישוט כזה הוא הבמאי עמיאל, מנהל תיאטרון אורות. עמיאל היה זה שהעלה את תי בפעם הראשונה על הבמה. תזקוקו, אבל עכשיו מעניין לספר גם על המחזה שהש"תתפתי בו. קראו לו: המחזר כבר בא. זה היה ההפך הגמור מזדוק אותו לכלבים ב"הבימה: בן חזון מהצבא הביתה, מוצא את אביו מועל בכספי-ציבור. עתונאי, חבר של הבן, מגלה את פשעי-אביו. הבן עוזב את אביו ועוזר לעתונאי להוקיע את השחיתות.

המחזה, שנכתב בידי פרננדו לובן מקיבוץ עין-שמר, היה נאיבי ובלתי משכנע. אבל עמיאל, שבא אלינו כאחד הערבים, הציע לי לקבל תפקיד של זמרת מלחה, וגם להיגיד כמה מילים על הבמה.

זה היה נהדר. בחזרות, גדל התפקיד שלי מכמה מילים, לעשרות משפטים. התמסרתי להכנת התפקיד כמה שרק יכולתי. עשיתי הכל כדי להצליח. וכמה חברים שלי אמרו שהצלחתי מאד. את המחזר כבר בא הצגנו כעשר פעמים. כשגמרנו, שוב נשארה לי מקהלת בית-ספר לילדים קשיי-חונך, כמה מעליה יכולתי להפגין את רצוני לשיר ואת יכולתי בשירה.

או התחלנו בהכנת תולכל-מכתב, בפנינת הגוער של קול-ישראל. קודם כל אני רוצה לציין שאת חצי ההצלחה של השידור - וזאת היתה הצלחה - סיפק לנו אורי טלע. הוא שנתן את השם הגאוני, ואני מזכירה את זה מפני שגם הוא עוד לא שחח אף פעם אתה להזכיר עובדה חשובה זו.

בתולכל-מכתב היו המאוינים הצעירים שלנו מחברים שירים משלהם ושולחים אותם אלינו, כדי שיוחנן יחבר להם מוסיקה ואני אשיר אותם. הרוח היה מביא לנו מאות שירים. חלק מהם היו נהדרים. כמו "ליד שולחני יושב אני / עט ומחברת בידי / וכותב לי ככה סתם / על ברק ועל רעם / על טיח וחמור / לא אדע מה לבחור /

נית הראשונה של ינשופים וחיוכים, שבבקה חיים לכל-חי, כמו כמעט כל התוכניות הי טובות האחרות של קול-ישראל. הוא הזמין את יוחנן להכין את הצד המוסיקאלי של התוכנית. היתה דרושה להם זמרת, ש"תשיר שיר חדש. למה לא ניקח את ריקה?" שאל יוחנן באחת הישיבות, כשהוא אזור את כל אומק-הלב שהיה ברשותו באותו רגע, "היא דווקא שרה לא רע."

"לא רע?" שאל צחי בהיסוס, "זה בעצם רעיון. למה לא ניקח באמת את ריקה?" יוחנן לא רצה לשמוע יותר. הוא רץ ה ביתה, קפץ שלוש מדרגות בבת אחת, נקע את הרגל וצלע אל החדר שלגו. כשהוא נושם ונושף: "ריקה ביום רביעי..."

עד יום רביעי, היה נורא מעט זמן. אמרתי לכס כבר שירושלים היא עיר משונה. בהמשך הולכים לישון. בחמש בערב, לא בכוקר, כדי לישון כל כך הרבה, וזקוקים הירושלמים ל-חומר הרדמה. למטרה זו, קנינו את מבוואת, העתון הספרותי של מפא"י, שבשך חיים כמו ינשופים וחיוכים. בחבאות. פירסם אז ידדי שנסון צרפתי, ידיד חזר מצרפת באותה תקופה, והתפאר בעובדה זו כאלו עבר לי פחות את כל הגיוגל של המורח הרחוק בגיפ שבור. יוחנן התישב ליד הפסנתר. אני הקראתי לו את השנסון הצרפתי שדידי כתב, והוא חיבר לו מוסיקה.

ינשופים וחיוכים היה שידור חי. כשגמרתי לשיר את ה"בון-סוארי", ראיתי חיוך מריר על פניו הקפואות כמעט של צחי. יוחנן נישק אותי ואמר: "היית יופי". כל השאר התכלו בי כאילו היית תקליט משומש ובלתי-שביר שאיראפטר לנפצו בשום אופן, למרות שיש חשק רב לעשות זאת.

יותר לא השתתפתי בינשופים וחיוכים. אולם כשהחל צחי בשידור שלושה בסירה אחת, הייתי כבר אתה המשתתפות הקבועות בתוכנית.

★ ★ ★

תו לכה מכתב

הקשיבו רעי איד הלילה יוד, גולש על פרטס אפולו ובודד.

הרף. הוא התחיל לעבוד בקול-ישראל לגולה ואני הצטרפתי למקהלה. שנינו קייחנו ש"באחד הימים ישלחו אותנו לשליחות קצרה לגולה, אך לא הצלחנו.

גם הצבא רצה את שלו. בלהקת פיקוד מרכז הכין יוחנן את המוסיקה לכף קוף אחד של משה שמיר, ואני לימדתי את השירים. הקומדיה המוסיקאלית הצליחה מאד ואז הזמין הפיקוד את אהרון מגד לכתוב את פשיטה בכפר. גרעון שמר ביים את המחזה; נעמי, אשתו של גרעון כתבה את הפזמונים, ויוחנן חיבר את המוסיקה.

זה היה שלאגר. כל הארץ שרה את הפזמונים. היינו בשיא ההצלחה שלנו. גדי עון נסע לתל-אביב, ביקר בהנהלת אהל והציע להם - שנה אחרי שהצגנו את המחזה בלהקת הפיקוד - להכין אותו להצגה בפני קהל אורחי.

קבעו זמן להקראה. גרעון ביקש מיוחנן וממני לבוא לתל-אביב ולהשתתף בהקראה. התלוקה היתה כזו: גרעון קרא, יוחנן ניגן ואני שרתי את הפזמונים, כל פזמון בתורו. כשהסתיימה ההקראה, היה רגע שקט. חברי ההנהלה היו נלהבים. "נהדר. אנחנו מקב"לים את המחזה. ריקה תשתתף בתפקיד הראשי. אנחנו נחתים אותו גם על חוזה לעוד שתי הצגות: "הפונדק וכוך ה"שחר..."

עד אז לא היה מדובר בכלל שאני אשי-תתף בפשיטה בכפר. באהל. בסך הכל הסכמתי לעזור לגרעון וליוחנן לשכנע את ההנהלה לקבל את המחזה להצגה.

הכל התרחש במהירות. עזבנו את הדירה החדשה, ססוף-סוף השגנו בירושלים, עברנו לתל-אביב והתחלנו לחפש שני דברים חסר-בים: שם טוב לפשיטה בכפר ודירה חדשה. את שניהם מצאנו: למחזה קראנו חמשי-חמשה הדירה... נו, לא חשוב.

השתתפתי מאה שבועים ושמונה פעם ב"חמשי-חמשי. יוחנן ניצח על התזמורת וניגן על הפסנתר. מההשתתפות בהפונדק וכוך השחר ניצחתי בזכות ההצלחה העצומה של המחזה. בכל מקום לשם באתי, ביקשו: "ריקה, את רב האור... ריקה, את תר"נגול... עד היום מטטררים לי מילות הפזמון ותחי המנגינה בראש: "כל היום, תרנגול בן גבר / התרגש כאפרוח בן שעה / מה פתאום, תרנגול בן גבר / מתרגש כאפרוח בן שעה / בחצר על ראש גל הזבל / הוא הכיר, כיר, כיר, / פרגינות נפלאה: / על גל הזבל, / אהה, / הוא הכיר פרגינות נפלאה."

הפסקתי להשתתף בחמשי-חמשי רק כשי הייתי כבר בחודש השמיני להריוני. הספקתי עוד להשתתף בקורס של "לידה ללא פחד", להכין קצת חיתולים, מיטה לתינוק, לקרוא כמה ספרי פסיכולוגיה חשובים שאינני זוכרת בדיוק היכן שמתו אותם, ולהזמין מונית כדי להגיע בזמן לבית החולים ב"קריה.

"לידה", אמרה האחות והושיטה לי צרור מעוטף.

תל-אביב. בשביל תולכל-מכתב - הארץ כיון של השירים הטובים.

שלאגר ב"אהר"

פה נספר על בר במרכז העיר בין הכיור ובין הקולנוע ואם אתה סתם ככה פוגש מכיר אולי תגיד לו כי

הוא בעלי הוא קדוש, לפחות בתמונה. יוחנן אוהב לצייר ולפסל, ומכיוון שבינתיים לא קנו ממנו תמונות ופסלים, אנו תולים את הכל בדירתנו. זהו דיוקנו של יוחנן.

יבוא גם הוא אל תוך הבר ושם נשתה כוס יין מר ולקול התוף והגיטרה נספר...

לפני אפטר ימים שלמים. יוחנן ואני יכולים לספר על חדרים מרוהטים ב"מרתפים ובעליות נג, על בעלות-בית יקיות ועיראקיות, על כאלה שלא סבלו אורחים בזמן שהן עצמן היו מארחות אותם מח צות ועד הבוקר, או על בעלת-הבית ב"טלביה שהיה לה כלב כל כך גדול, עד שהוא כמעט אכל את הכלבה שלנו, את דדה הקטנה. יוחנן הרחיב את שטחי עבודתו בלי

אחרי הצגתו של הפיני גיאן עם הצ'יטבאטיס וכל מחבר, אנו מתכוונים להציג בעונה הקרובה מחזה פיני.

רק קול מסתורי בדממה מהדהד טוק-טוק, טוק-טוק. היתה בפרדס משפחה אלמונית, היתה בו ילדה חמודה זיכנית. לבה הקטן ענבלו כך הניד טוק-טוק, טוק-טוק.

הייתי אז במצב-רוח נורא מחורבן, המי שכתה ללמד בבית-הספר לילדים קשי-חינוך, הצלחתי לארגן מקהלה בבית-הספר, הגעתי לתוצאות טובות, אך בכל זאת לא הייתי מרוצה. מחוץ להגרות מפעל הפיס, או הלהקה ה"מורחית של לילית נאגאר, לא הצליחה עדיין שום הצגה ירושלמית למשוך קהל. בכל